

Hromadné žaloby

Abstrakt

Tato práce pojednává o hromadných žalobách. Ty jsou v současné době (oprávněně) velmi diskutovaným tématem. Vláda předložila předsedovi Poslanecké sněmovny 6. 3. 2020 vládní návrh zákona o hromadném řízení, který je kontroverzní zejména svou inspirací v americké class action. Hlavním trnem v očích kritiků vládního návrhu je odhlašovací řízení, tedy řízení, ze kterého se členové skupiny musí odhlásit. To v současném návrhu figuruje vedle řízení přihlašovacího, které funguje na opačném principu.

Tato práce zkoumá zejména vhodnost přijetí úpravy hromadného řízení a možné problémy, které může navrhovaná úprava přinést. Rovněž byly zkoumány úpravy hromadných žalob v USA (které bylo od počátku ideovým zdrojem návrhu) a Nizozemí (jehož úpravě po lednové novelizaci se v některých aspektech současný návrh podobá). Hlavním cílem práce bylo přispět k odborné diskusi o návrhu zákona o hromadném řízení a poukázat na některé potenciální problémy.

Z metodologického hlediska byly při tvorbě práce zejména užity analytický, normativní, komparativní a syntetický přístup. Nejprve byla provedena analýza legislativy, odborné literatury i judikatury. Aktuální vládní návrh zákona o hromadném řízení byl rozsáhle normativně komentován a byla provedena komparace s vybranými zahraničními právními úpravami. Nakonec byla provedena syntéza informací a ucelený vědecký popis institutu hromadné žaloby (či hromadného řízení) se zvláštní pozorností věnovanou českému návrhu.

V první části práce byl představen obecný úvod do zkoumané problematiky, historie institutu a současná tuzemská úprava. V druhé části se práce věnuje věcnému záměru a návrhu zákona o hromadném řízení. Tento byl komparován se zahraničními právními úpravami a podroben kritickému zkoumání. Krátce je také zmíněna úprava na evropské úrovni. V závěru práce je provedeno hodnocení *de lege ferenda*.

Klíčová slova: hromadná žaloba, civilní proces, kolektivní uplatňování nároků, kolektivní žaloba, opt-in, opt-out, reprezentativní řízení, skupinové řízení